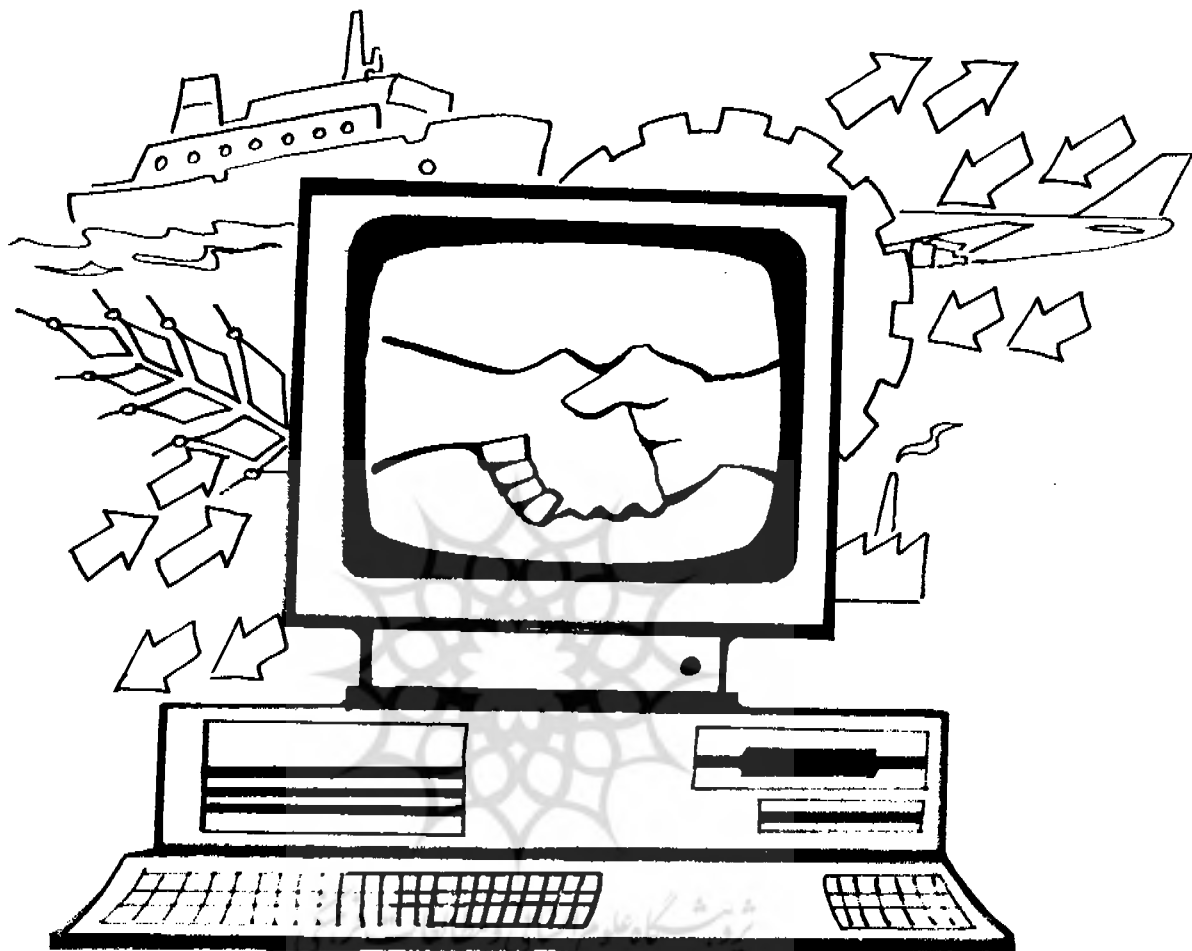

ایران به عضویت نظام بین‌المللی تبادل الکترونیکی اطلاعات درآمد

اشاره:

دنیای تجارت امروز با رقابت بسیار فشرده‌ای روبه‌روست. از یک سو ایجاد پیمان‌های منطقه‌ای، دسترسی به بازارها را دشوار می‌سازد و از سوی دیگر دست‌اندرکاران تولید و تجارت با بهره‌گیری از پیشرفت‌های تکنولوژیکی و روش‌های نوین در تولید و تجارت تلاش دارند هزینه‌ها و قیمت تمام‌شده محصولات و خدمات خود را کاهش دهند.

در این میان «اطلاعات» نقش اساسی در یافتن بازارهای جدید و ارتقاء توان رقابت دارد. نظام نوین مبادله الکترونیکی اطلاعات، بهره‌گیران از این شیوه را در ارزیابی و دسترسی به بازارهای جدید حمایت می‌کند.

"EDI" (مبادله الکترونیکی اطلاعات) نظام نوینی در سطح بین‌المللی برای دادوستد اطلاعات بازرگانی است که در آینده نه‌چندان دور فراگیر خواهد شد و بی‌بهرگان از این شیوه در میدان رقابت بین‌المللی عقب خواهد ماند.

جمهوری اسلامی ایران به تازگی به عضویت نظام بین‌المللی تبادل الکترونیکی اطلاعات درآمد و با توجه به برنامه اقتصاد بدون نفت که در پیش رو دارد، گامی اساسی در جهت اطلاع‌رسانی امور بازرگانی برداشته است.

آقای دکتر نهاوندیان معاون طرح و برنامه وزارت بازرگانی و سرپرست مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در گفت‌وگو با خبرنگاران، آخرین فعالیت‌های انجام‌شده در زمینه عضویت ایران در EDI و راه‌های بهره‌گیری از این خدمت نوین را تشریح کرد. این مصاحبه را با هم می‌خوانیم.

گام‌های اساسی را بردارد. یکی از ابزارهای عمده در این راه، استفاده از روش تجارت الکترونیکی می‌باشد.

○ بر اساس تخمین سازمان ملل با استفاده از نظام مبادله الکترونیکی اطلاعات ۲۵ درصد هزینه مبادله در تجارت جهانی کاهش می‌یابد. هزینه مبادله ۱۰ درصد ارزش تجارت جهانی را تشکیل می‌دهد.

دکتر نهاوندیان با اشاره به راه‌اندازی مرکز ملی شماره‌گذاری کالای ایران، شبکه آگاه‌گر بازرگانی و تصویب تبصره ۲۶ قانون دومین برنامه پنج‌ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، گفت: تصویب این تبصره، وزارت بازرگانی را مکلف ساخت که برای ایجاد یک نظام جامع و متمرکز اطلاع‌رسانی تجاری داخلی و بین‌المللی اقدام کند.

وی افزود: در زمینه طراحی این سیستم، قدم‌های اساسی برداشته شده و پس از انجام کار طراحی، مرحله راه‌اندازی عملی خواهد شد.

سرپرست مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی اظهار داشت: برای به‌کارگیری نظام بین‌المللی تبادل الکترونیکی اطلاعات (EDI) در مبادلات تجاری، دانشگاهیان و عاملان اقتصادی بازرگانی در کلاس‌های متعدد اتاق بازرگانی و مرکز آموزش بازرگانی این مؤسسه، با شیوه‌ها و مفاهیم مربوط به تجارت الکترونیکی آشنا شده‌اند.

وی افزود: با حضور نماینده اسکاپ (سازمان همکاری اقتصادی و اجتماعی آسیا - اقیانوسیه) گردهمایی دوروزه مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی برگزار شد و مجموعه این اقدامات، ایران را

وی اضافه کرد: استفاده از نظام بین‌المللی تبادل الکترونیکی اطلاعات (EDI) هزینه تجارت را کاهش می‌دهد. دستیابی به بازار خریدار و فروشنده را تسریع می‌کند و در هزینه و سرعت کار صرفه‌جویی می‌نماید.

سرپرست مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی به خبرنگاران گفت: شرکت‌های بین‌المللی که نظام تجارت آنها بر "EDI" مبتنی است، در معاملات خارج از این نظام، حدود ۱۰ درصد بیش از هزینه‌های جاری دریافت می‌کنند.

وی گفت: زبان تجارت در صحنه بین‌المللی در حال دگرگونی است و در چند سال آینده کسانی که با این زبان بیگانه باشند، هزینه مترتب بر آن را باید بپردازند.

معاون طرح و برنامه وزارت بازرگانی با اشاره به بهره‌برداری از طرح راه‌آهن مشهد - سرخس - تجن، که ایران را در صحنه تجارت جهانی به یک بازیگر جدی و فعال تبدیل کرده، گفت: جمهوری اسلامی در به‌کارگیری روش‌های تسهیل تجارت باید

معاون طرح و برنامه وزارت بازرگانی اخیراً اعلام کرد: جمهوری اسلامی ایران نخستین کشور خاورمیانه و آسیای مرکزی است که به عضویت نظام بین‌المللی تبادل الکترونیکی اطلاعات درآمد.

دکتر محمد نهاوندیان اظهار داشت: یکی از زمینه‌هایی که به‌تازگی از سوی کشورهای توسعه‌یافته و فعال در عرصه بین‌المللی به‌کار گرفته شده، کاستن هزینه‌های تجارت از طریق تسریع و تسهیل مبادله اطلاعات است. در این رهگذر شیوه مبادله کاغذی اطلاعات به تبادل الکترونیکی داده‌ها، تغییر می‌یابد. این مبادله به EDI معروف است.

○ معاون طرح و برنامه وزارت بازرگانی: کاستن هزینه‌های تجارت از طریق تسریع و تسهیل مبادله اطلاعات از زمینه‌هایی است که به‌تازگی کشورهای توسعه‌یافته، به‌کار گرفته‌اند.

در سطحی قرار داد که بتواند با مشارکت در میادین بین‌المللی مربوط به تجارت الکترونیکی، فعالیت کند.

○ جمهوری اسلامی ایران در به‌کارگیری روش‌های تسهیل تجارت گام‌های اساسی برداشته و یکی از ابزارهای عمده در این راه، استفاده از روش تجارت الکترونیکی است.

دکتر نهاوندیان گفت: با تشکیل گروه‌های کاری و تخصصی در زمینه‌های مختلف تجارت از جمله حمل و نقل، خرید، گمرک و بیمه، باید فعالیت گسترده‌ای صورت گیرد. حرکت در این زمینه‌ها به همکاری بخش‌های دولتی و خصوصی نیاز دارد.

وی به امر مهم آگاه‌سازی و گسترش فرهنگ نظام بین‌المللی مبادله الکترونیکی اطلاعات اشاره کرد و افزود: فعالیت در این زمینه باید تسریع شود تا در میدان‌های رقابتی حتی در مورد کالاهایی که سابقه صدور ندارند، اما توان تولید آنها در اقتصاد ملی وجود دارد، با استفاده از صرفه در هزینه مبادله، با رقبای پرسیاقه در بازار به رقابت برخاست.

وی اضافه کرد: اگر از این صرفه بهره‌برداری نشود، امکان رقابت در آینده کم خواهد بود.

وی گفت: در وزارت بازرگانی این تفکر وجود دارد که اقدام جدی و سریع برای خیز صادرات واجب و اجتناب‌ناپذیر است.

دکتر نهاوندیان گفت: برای مبادله الکترونیکی اطلاعات، تدوین زبان واحد برای «تجارت» ضروری است. پیام‌های استاندارد برای رد و بدل شدن بین دو طرف مبادله و سرویس‌دهندگان آن باید معنای واحدی داشته باشد. در این زمینه،

سازمان ملل، مسؤلیت تدوین این زبان واحد را به‌عهده گرفته و مجموعه استانداردهایی را که به استانداردهای «ادی فکت» مشهور است، تهیه و تنظیم خواهد کرد.

معاون طرح و برنامه وزارت بازرگانی تصریح کرد که این وزارتخانه برای نشان دادن نمونه‌های عملی نظام تجارت الکترونیکی به کشورهای منطقه و آسیای میانه، به‌طور کامل آمادگی دارد و انتظار می‌رود که بخش‌های دولتی و خصوصی ایران در آینده برای استفاده از سیستم‌های مختلف تجارت الکترونیکی پیشگام باشند.

وی گفت: ارایه آموزش‌های لازم و فرهنگ استفاده از سیستم تجارت الکترونیکی، وظیفه وزارت بازرگانی است، لذا از تمام متخصصان داخلی و خارجی (EDI) و شرکت‌های کامپیوتری دعوت می‌شود که در این امر ملی، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی را یاری دهند. در این رهگذر گردهمایی‌هایی در آینده برگزار خواهد شد و وزارت بازرگانی از رشد این دانش به‌طور همه‌جانبه حمایت خواهد کرد.

وی درباره مزیت‌های استفاده از EDI اظهار داشت: بر اساس تخمین سازمان ملل، ۱۰ درصد ارزش تجارت جهانی مربوط به هزینه‌های مبادله است. اگر روش‌های معمولی گذشته به روش‌های الکترونیکی تبدیل شود، حدود ۲۵ درصد هزینه‌های مبادله صرفه‌جویی خواهد شد. سهم هزینه‌های مبادله برای کشورهای پیشرفته کمتر از ۱۰ درصد و برای کشورهای در حال توسعه بیش از آن می‌باشد.

دکتر نهاوندیان با اشاره به مشارکت فعال ایران در نظام بین‌المللی تبادل

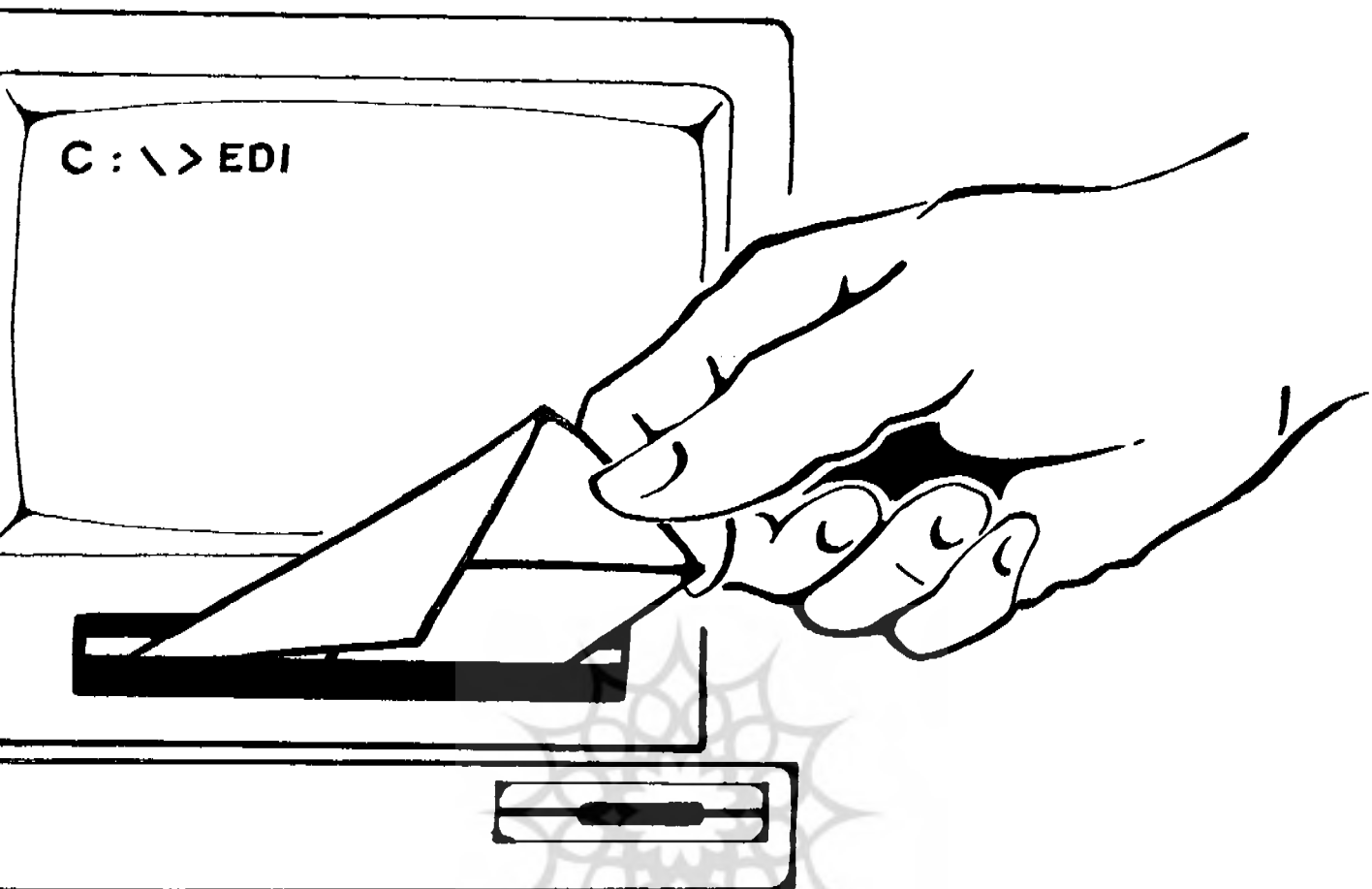
الکترونیکی اطلاعات، اظهار امیدواری کرد که عاملان تجاری کشور به‌ویژه در زمینه صادرات به‌عضویت این نظام درآیند و از صرفه‌های ناشی از بهره‌گیری این سیستم، استفاده کنند تا امکان رقابت کالاهای صادراتی در بازارهای جهانی افزایش یابد.

○ سازمان ملل مسؤلیت تدوین زبان واحد و پیام‌های استاندارد (استاندارد ادی فکت) برای نظام بین‌المللی مبادله الکترونیکی اطلاعات را به‌عهده گرفته است.

وی افزود: با استفاده از این زبان بین‌المللی، در بخش واردات کالا نیز هزینه‌های خرید به‌شدت کاهش می‌یابد. وی تأکید کرد که استراتژی تعیین شده برای اقتصاد کشور، راهبرد جهش صادرات و کاهش اتکاء به نفت است. لذا توسعه صادرات غیرنفتی در سرلوحه سیاست‌های اقتصادی قرار دارد. در میدان رقابت بین‌المللی، کشورهایی موفق می‌شوند که صادرات کالاهای تولیدی خود را توسعه دهند که از کارایی بالایی برخوردار باشند و بتوانند با کم کردن هزینه‌ها، گوی سبقت را از رقبای برابیند.

معاون طرح و برنامه وزارت بازرگانی اظهار داشت: برخی نهادها و وزارتخانه‌ها در زمینه بهره‌گیری از روش‌های رایانه‌ای، گام‌های اساسی برداشته‌اند، از جمله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شرکت کالای نفت، کشتیرانی جمهوری اسلامی، سازمان بنادر و کشتیرانی و گمرک جمهوری اسلامی ایران.

وی افزود: ریاست جمهوری اسلامی ایران از این حرکت حمایت همه‌جانبه‌ای را اعلام کرده‌اند.

○ کیفیت گزارش و اقدام‌های انجام شده در ایران در زمینه اطلاع‌رسانی بازرگانی به نحوی بود که عضویت ایران در هیأت آسیایی تجارت الکترونیکی با استقبال عمومی دور از انتظاری روبه‌رو شد.

سرپرست مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی درباره نحوه عضویت ایران در نظام بین‌المللی تبادل الکترونیکی اطلاعات گفت: حدود شش ماه پیش هیأت جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان ناظر در هیأت آسیایی تجارت الکترونیکی در مالزی و اجلاس عمومی کشورها در ژنو شرکت کرد. مجموعه این فعالیت‌ها به عضویت رسمی ایران در هیأت آسیایی تجارت الکترونیکی منجر

شد. اعضای رسمی این هیأت، کشورهای پیشرفته آسیا شامل ژاپن، کره جنوبی، مالزی، سنکاپور، چین، تایلند، فیلیپین، سریلانکا، هند و ایران هستند. آنها در زمینه استفاده از روش‌های نوین تجارت پیشگام می‌باشند. در این هیأت، تایوان عضو وابسته و سه کشور اندونزی، تایلند و هنگ‌کنگ به‌عنوان ناظر حضور دارند.

○ رسانه‌های گروهی مسؤلیت آگاه‌سازی و گسترش فرهنگ تجارت الکترونیکی در جامعه را به‌عهده بگیرند و عاملان تجاری را از مزایای بهره‌گیری از شیوه نوین تبادل الکترونیکی اطلاعات آشنا سازند تا آنان بتوانند از صرفه‌های اقتصادی آن بهره‌مند گردند. □

وی افزود: کیفیت گزارش و اقدام‌های

انجام شده در ایران به نحوی بود که استقبال عمومی از عضویت ایران دور از انتظار بود.

سرپرست مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در پایان این مصاحبه از دست‌اندرکاران و نمایندگان رسانه‌های جمعی خواست که با تدوین مقالاتی، مسؤلیت آگاه‌سازی و گسترش فرهنگ تجارت الکترونیکی در جامعه را به‌عهده بگیرند. رسانه‌های گروهی عاملان تجاری در کشور به‌خصوص دست‌اندرکاران صادرات را با مزایای بهره‌گیری از شیوه‌های نوین تبادل الکترونیکی اطلاعات آشنا سازند تا آنان بتوانند از صرفه‌های اقتصادی آن بهره‌مند گردند. □